

Olsztyn, dnia 21 marca 2025 r.

PS-VI.431.3.3.2025.IG

Szanowna Pani
Małgorzata Wojanrowicz
Dyrektor
Domu Dziecka w Pacóftowie
ul. Skrajna 1
13-300 Nowe Miasto Lubawskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.71.2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Iwona Gnidzińska – główny specjalista, kierująca zespołem,

Iwona Czmochowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Dziecka w Pacóftowie przy ul. Skrajnej 1. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 11 lutego i zakończono 21 lutego 2025 r. Przedmiotem kontroli objęto planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 r., poz. 49) - zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Dom Dziecka/Jednostka/kontrolowana Jednostka - co oznacza: Dom Dziecka w Pacóftowie ul. Skrajna 1, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
2. Dyrektor/Dyrektor Placówki / Dyrektor kontrolowanej Jednostki - co oznacza: Dyrektora Domu Dziecka w Pacóftowie - panią,
3. Statut – co oznacza: *Statut Domu Dziecka w Pacóftowie*,
4. Regulamin/Regulamin Organizacyjny – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Dziecka w Pacóftowie*,
5. Regulamin kieszonkowego – co oznacza: Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania tzw. „kieszonkowe”,
6. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Domu Dziecka w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,

7. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Domu Dziecka w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
8. Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
9. diagnoza/diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
10. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispsz oraz § 15 rozporządzenia,
11. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
12. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-137 ustawy wrispsz;
13. ocena/okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispsz;
14. IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ust. 4 ustawy wrispsz,
15. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
16. mos – co oznacza: młodzieżowy ośrodek socjoterapeutyczny,

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia jej zakończenia, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą. Przeprowadzono ją w obecności pani – Dyrektora Placówki. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, indywidualne rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz na podstawie oględzin pomieszczeń Placówki.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną Jednostkę.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami i nieprawidłowościami**.

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjno-interwencyjną, prowadzoną przez Powiat Nowomiejski. Dysponuje łącznie 14 miejscami dla wychowanków, 12 socjalizacyjnymi i 2 interwencyjnymi. W badanym okresie działała w oparciu o:

- *Statut Domu Dziecka w Pacółtowie*, przyjęty Uchwałą nr XXV/164/2020 Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubaskim z dnia 10 grudnia 2020 roku /**akta kontroli str. 1-3**/,
- *Regulamin Organizacyjny Domu Dziecka w Pacółtowie, ul. Skrajna 1*, przyjęty Uchwałą nr 74/504/2020 z dnia 22 grudnia 2020 roku przez Zarząd Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim /**akta kontroli str. 4-19**/.

Z przedłożonych kontrolującym w/w dokumentów organizacyjnych nie wynika, że Placówka prowadzona jest w połączonych formach. Na wniosek Powiatu Nowomiejskiego, decyzją z dnia 17 kwietnia 2024 r. Wojewoda Warmińsko–Mazurski wydał zgodę na wyodrębnienie w Placówce 2 miejsc interwencyjnych z 14 socjalizacyjnych. Do dnia kontroli w dokumentach organizacyjnych Placówki (tj. do 11 lutego 2025 r.) nie uwzględniono zmian wynikających z w/w decyzji. Dyrektor, zapytana o przyczynę powyższego wskazała: „*po przestaniu do Urzędu Wojewódzkiego w*

Olsztynie projektu Statutu i Regulaminu organizacyjnego Domu Dziecka w Pacótkowie oczekiwałam na akceptację prawidłowości sporządzonych dokumentów i w związku z tym wymieniona dokumentacja nie została na czas kontroli zatwierdzona stosownymi uchwałami” **/akta kontroli str. 20-21/**. Wskazać należy, że służby Wojewody nie stosują praktyki opiniowania dokumentów organizacyjnych na etapie projektu bez wyraźnego wniosku strony w tym zakresie. W związku z powyższym organ kontroli poucza o konieczności niezwłocznego dostosowania zapisów Regulaminu Organizacyjnego do stanu faktycznego, zgodnie z wydanymi w tym zakresie zezwoleniami.

Obowiązujący w dacie kontroli Regulamin normował zagadnienia związane z organizacją pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce, poza kwestią przyznawania wychowankom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania. W badanym okresie kwestie te regulował „Regulamin kieszonkowego” jako załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Domu Dziecka w Pacótkowie oraz Aneks wprowadzający zmiany do w/w Regulaminu w kwestii zmiany kwoty świadczenia od dnia 1 czerwca 2021 roku **/akta kontroli str. 22-24/**. W myśl § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, co miesiąc Placówka powinna zapewnić, wszystkim dzieciom od 5 roku życia, kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Jej wysokość nie powinna być niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której stanowi art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy wrzysp to jest 45,51 zł. *Regulamin kieszonkowego* określał przypadki, w których wychowankowie otrzymywali najniższe kieszonkowe, oraz kryteria podwyższenia kieszonkowego. Analiza przedłożonej podczas kontroli dokumentacji wykazała, że Dyrektor nie dokonał zmian dotyczących wysokości kieszonkowego zgodnie z ogłoszoną w obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, obowiązującą od 1 czerwca 2024 roku nową minimalną kwotą kieszonkowego tj. w wysokości 45,51 zł. Badana dokumentacja wykazała, że wszystkim wychowankom zapewniano „kieszonkowe”, które odnotowywano w dokumentach pn. *Zeszyt kieszonkowego*, jego wysokość ustalono zgodnie z zapisami Aneksu do Regulaminu kieszonkowego wprowadzającego zmiany średnio na 50 złotych, z możliwością zróżnicowania 25-100 złotych, co nie było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa **/akta kontroli str. 25-47/**. Dyrektor zapytana o przyczynę braku aktualizacji wypłacanych kwot w wysokości obowiązującej od 1 czerwca 2024 r. iż „Brak aneksu do zmiany kwot kieszonkowego nastąpił z powodu przeoczenia Dyrektora placówki”. **/akta kontroli str. 48/**. Powyższa nieprawidłowość skutkowała dysponowaniem przez dzieci (którym zmniejszono kieszonkowe z przyczyn nieprzestrzegania Regulaminu kieszonkowego), kwotami niższymi niż 45,51 zł. Ponadto w ramach instruktażu zespół kontrolerów wskazał również na konieczność doprecyzowania zapisu § 9 i § 10 Regulaminu kieszonkowego. Jednocześnie, mając na względzie fakt, iż wskazana jako minimalna kwota kieszonkowego, tj. 45,51 zł na miesiąc w przeliczeniu na jeden dzień to ok. 1,50 zł, rekomenduje się rozważenie możliwości podwyższenia kwoty bazowej (od której naliczane są podwyższenia i obniżenia kwot kieszonkowego) do kwoty na poziomie odpowiadającej bieżącym cenom (np. drobnej przekąski, soku, etc.).

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z wykazem przedłożonym kontrolującym, **/akta kontroli str. 49-50/**, w okresie podlegającym kontroli, Jednostką kierował Dyrektor zatrudniony w wymiarze 1 etatu.

Na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza Dyrektorem, zatrudnionych było łącznie jedenaście osób **/akta kontroli str. 19-21/**, w tym:

- pedagog – 1 osoba w wymiarze 0,25 etatu, będący jednocześnie wychowawcą w wymiarze 0,125 etatu,
- pracownik socjalny – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- psycholog – 1 osoba w wymiarze 0,25 etatu,
- starsi wychowawcy koordynatorzy – 4 osoby, łącznie w wymiarze 4 etatów,
- starszy wychowawca – 2 osoby, w wymiarze 1 etatu,
- młodszy wychowawca – 1 osoba w wymiarze 0,75 etatu,
- wychowawca – 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Z uwagi na fakt, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Placówce w dniach 2-4 października 2019 r. weryfikowano dokumentację osobową Dyrektora, pracownika socjalnego, 4 starszych wychowawców koordynatorów oraz starszego wychowawcy, (poz. nr 1, 2, 3, 4,5,6,7 w Wykazie kadry), odstąpiono od jej ponownego sprawdzania.

Ustalono wówczas, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-5 ustawy wrispz. Także pozostałe osoby, o których mowa powyżej, posiadały kwalifikacje, przypisane poszczególnym stanowiskom w placówce opiekuńczo-wychowawczej, o których mowa w art. 98 ust. 1 oraz 3 pkt 1-3 ustawy wrispz. Kontrolującym przedłożono aktualne zaświadczenia lekarskie, potwierdzające, że Dyrektor oraz pozostali pracownicy pedagogiczni są zdolni do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach, odpowiednio do art. 97 ust. 3 pkt 6 i art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz.

Analizie poddano dokumentację osobową wychowawcy, młodszej wychowawcy, starszego wychowawcy, pedagoga - który był również wychowawcą, oraz psychologa (poz. nr 8,9,10,11,12 w Wykazie kadry) i stwierdzono, że osoby te posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 pkt.1-3 ustawy wrispz. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowały się oświadczenia, potwierdzające spełnianie wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz. Wszyscy pracownicy wymienieni w Wykazie kadry posiadali także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 powyższego aktu prawnego, aktualne zaświadczenia lekarskie, potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zarówno Dyrektor (o czym mowa w art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz), jak i osoby pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej (art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz), mogą pełnić swe funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Wskazać należy również, że stosownie do przepisów 7b ust. 1 ustawy wrispz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2023 poz. 1304) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed zatrudnieniem. Natomiast w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. **do 31 lipca 2023 r.**, o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Kontrolującym przedłożono wydruki z Rejestru, dotyczące pracowników z Wykazu kadry poz. 2,3,4,5,7,8,9,10,11,12. W przypadku pracownika pod pozycją nr 6 z Wykazu kadry brak było wydruku z Rejestru, natomiast w przypadku pracownika pod poz. nr 11 z Wykazu kadry przedłożono wydruk z dnia 23 listopada 2023 r. Przy czym z akt osobowych wynika, że zatrudnienie nastąpiło 2 listopada 2023 r. Na podstawie analizy przedłożonych wydruków z Rejestru **/akta kontroli str. 51-69/** ustalono że pracownicy dokonali weryfikacji samodzielnie, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W odpowiedzi na pytanie o przyczynę powstania tych nieprawidłowości Dyrektor poinformował: *„Bezpośrednią przyczyną był brak założonego konta użytkownika w Rejestrze Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym przez pracodawcę tj. Dyrektora placówki. Kadra pracująca z dziećmi otrzymała ode mnie informację, że wydruk z rejestru może wykonać samodzielnie i będzie to wystarczające”* **/akta kontroli str. 62-63/**. Przyczyną powyższej nieprawidłowości było zaniechanie przez Dyrektora działań zmierzających do wypełnienia ustawowego obowiązku. Nie stwierdzono skutków nieprawidłowości w przypadku pracowników z Wykazu kadry pod pozycją 2,3,4,5,7,8,9,10,12. Natomiast w przypadku pracowników z Wykazu kadry pod pozycją 6 (brak wydruku z Rejestru) i 11 (pracownik przedłożył wydruk z rejestru z dnia 23 listopada 2023 r., po podjęciu zatrudnienia, które miało miejsce 02 listopada 2023 r.). Nieprawidłowość ta, uznana przez organ kontroli za istotne uchybienie w rozumieniu art. 197d ust. 6 ustawy wrispz, skutkowałą dopuszczeniem do pracy osób, co do których nie było pewności, czy spełniają one wymóg określony w art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor nie został zweryfikowany w Rejestrze przez działającego w imieniu pracodawcy Starostę. Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego § 5 pkt 1 Placówką kieruje dyrektor powołany i odwoływany przez Zarząd Powiatu. Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U.2024, poz. 107 ze zm.) Starosta jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierownikami jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży. Biorąc pod uwagę fakt, iż zgodnie z art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 o pracownikach samorządowych, czynności pracodawcy w sprawach z zakresu prawa pracy wobec kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych wykonuje starosta, zatem to Starosta Nowomiejski, w myśl regulacji zawartej w art. 7b ust. 2 pkt.4 ustawy wrispz - posiada delegację do złożenia zapytania w powyższym zakresie w stosunku do Dyrektora Placówki. Uznać zatem należy, że to Starosta Nowomiejski winien był w terminie do 31 lipca 2023 r. dokonać sprawdzenia i potwierdzenia, że jego dane nie figurują w bazie danych Rejestru.

W toku kontroli, zespół inspektorów skierował do Starosty Nowomiejskiego, za pośrednictwem Dyrektora Placówki, zapytanie o przyczynę niezwyfikowania Dyrektora Placówki w Rejestrze w określonym przepisami prawa terminie **/akta kontroli str. 66-68/**. W odpowiedzi na zapytanie Starosta poinformował, że: *„.....funkcję Starosty Nowomiejskiego pełnię od dnia r. Biorąc jednak pod uwagę powyższą informację o niezrealizowaniu ustawowego obowiązku informuję, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 7b ust 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. z 2025 r., poz.49) sprawdzenia w bazie danych Rejestru Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym dokonuje pracodawca. Zgodnie z art. 35. ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. 2024, poz.107 ze zm.) starosta jest zwierzchnikiem służbowym kierowników jednostek organizacyjnych powiatu. Natomiast zgodnie z art. 2 ust. z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych*

(tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1135) pracownicy samorządowi zatrudniani są w powiatowych jednostkach organizacyjnych. Oznacza to, że pracodawcą dla dyrektora jest jednostka organizacyjna. Starosta działając na podstawie art. 7 pkt. 3 ww. ustawy wykonuje jedynie czynności z zakresu prawa pracy za pracodawcę, czyli w tym przypadku Dom Dziecka w Pacółtowie. Definicja pracodawcy biorąc pod uwagę literalne brzmienie przywołanych ustaw może budzić wątpliwości interpretacyjne. Pomimo niedokonania sprawdzenia w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym należy zauważyć, że w aktach osobowych Pani znajduje się zapytanie z 2007 r. o udzielenie informacji o osobie z KRK, zgodnie z uzyskaną informacją nie figuruje ona w kartotece krajowego rejestru karnego. W myśl art. 21 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 276) o wszczęciu i ukończeniu postępowania toczącego się z urzędu przeciw funkcjonariuszom publicznym zawiadamia się bezzwłocznie przełożonych tych osób. Wobec czego w przypadku wszczęcia i ukończenia postępowania w zakresie przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności starosta powinien zostać bezzwłocznie poinformowany. Ponadto informuję, że w związku z powziętą informacją natychmiast podjąłem działania mające na celu uzyskanie informacji czy Pani – Dyrektor Domu Dziecka w Pacółtowie figuruje czy nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. W dniu 13 lutego 2025 r. dokonałem sprawdzenia i uzyskałem informację, że w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym nie ma informacji o Pani” **/akta kontroli str. 69/**. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów. W ocenie kontrolujących pozyskana przez Starostę w 2007 r. informacja, iż Pani nie figuruje w kartotece krajowego rejestru karnego jest niewystarczająca, gdyż od 2007 roku jej sytuacja mogła ulec zmianie. Również Departament Spraw Rodzinnych i Nieletnich Ministerstwa Sprawiedliwości w piśmie z dnia 14 lutego 2025 r. znak: DSRiN-VI.050.67.2025 skierowanym do tut. Wydziału Polityki Społecznej zaznaczył, że „dane w odpowiednim rejestrze mogą ulegać zmianie, zdaniem Departamentu akceptowanie zaświadczeń o niekaralności z ubiegłych miesięcy, lat nie spełniałoby celu art. 21 ustawy o ochronie małoletnich”. W skutek przedmiotowej nieprawidłowości Starosta Nowomiejski nie posiadał pewności, czy osoba, która sprawowała funkcję dyrektora w Domu Dziecka w Pacółtowie nie figuruje w bazie danych Rejestru. Osobą odpowiedzialną za powstanie powyższej nieprawidłowości jest poprzedni Starosta Nowomiejski.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, kto dopuszcza do pracy lub innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę bez uzyskania informacji, o której mowa w art. 21 ust. 2 powyższej ustawy, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

3. Dane dotyczące wychowanków

W Placówce prowadzono „Księgę wychowanków”, która odpowiada wymogom § 17 ust. 5 rozporządzenia dotyczącym ewidencji wychowanków. Z jej analizy, a także z Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. księgi) wynika, iż w okresie objętym kontrolą w Domu Dziecka w Pacółtowie umieszczonych było łącznie 12 wychowanków, z czego na co dzień przebywało ich 7, gdyż 4 w SOSW w, 1 osoba była urlopowana **/akta kontroli str. 70-72/**. W okresie objętym kontrolą nie przebywały dzieci umieszczone dodatkowo na podstawie zezwolenia

województwa, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wrispz. Z Wykazu dzieci oraz pisemnej informacji Dyrektora Placówki wynika, że w Jednostce przebywało 2 dzieci poniżej 10 roku życia. Ustalono jednak, że zostały umieszczone w niej wspólnie ze starszym rodzeństwem, co dopuszcza art. 95 ust. 2 ustawy wrispz, zgodnie z którym umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest możliwe w przypadku, gdy w umieszczona jest w niej także matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa **/akta kontroli str. 73/**. Ponadto w Jednostce na dzień kontroli przebywała jedna pełnoletnia wychowanka.

Z analizy dokumentacji oraz pisemnych informacji Dyrektora Placówki wynika, że w okresie objętym kontrolą w Domu Dziecka w Pacóftowie żadne dziecko nie zostało przysposobione, nie było też dzieci umieszczonych Placówce w trybie interwencyjnym **/akta kontroli str. 74-75/**.

Jak wynika z Wykazu dzieci oraz przedłożonych informacji, w badanym okresie:

- 9 dzieci posiadało opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 10 wychowanków uczęszczało na zajęcia z psychologiem w Placówce, w tym 5 także poza Placówką
- 10 wychowanków uczęszczało na zajęcia z pedagogiem w Placówce, w tym 5 również poza Placówką
- 5 dzieci uczęszczało na terapię poza Placówką.

Ustalono, że dwie rodziny biologiczne dzieci, które były umieszczone w Placówce w dacie kontroli, nie były objęte w badanym okresie wsparciem asystenta rodziny. Jedna rodzina objęta była do listopada 2024 r., 1 rodzina, której w Placówce przebywało 6 dzieci była objęta wsparciem asystenta rodziny do grudnia 2024 r. Z analizy akt oraz informacji przekazanej przez Dyrektora Placówki wynika, iż w badanym okresie usamodzielniała się jedna wychowanka ze względu na osiągnięcie pełnoletności **/akta kontroli str.76/**.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a. planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o Plan pracy opiekuńczo-wychowawczej Domu Dziecka w Pacóftowie, opracowywany na dany rok kalendarzowy **/akta kontroli str. 77-94/**. Przedstawione kontrolującym Plany nie były opatrzone podpisem Dyrektora. W związku z powyższym w ramach instruktażu zespół kontrolujących wskazał Dyrektorowi Placówki na konieczność zatwierdzania dokumentacji Placówki. W Planie tym zostały wyszczególnione zadania do realizacji, sposoby realizacji oraz osoby odpowiedzialne za realizację działań i terminy ich realizacji. Ponadto ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, realizowana była również m.in. w oparciu o „Plan pracy pedagoga” **/akta kontroli str. 95-98/**, oraz „Plan pracy psychologa” opracowywane na każdy rok **/akta kontroli str. 99-100/**. Dodatkowo pedagog oraz psycholog prowadzili swoje dzienniki, w których opisywali realizowane zajęcia **/akta kontroli str. 101-139/**.

Ustalono, iż w kontrolowanej Jednostce dla każdego dziecka prowadzi się:

- plan pomocy dziecku,
- kartę pobytu dziecka,
- kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa lub pedagoga z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga,
- arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych

- księgę meldunkową,
- plany pracy z rodziną,
- akta osobowe dziecka, zawierające: skierowanie, odpis aktu urodzenia, orzeczenie/postanowienie sądu, korespondencję w sprawach wychowanka, dokumenty szkolne, orzeczenia lub opinie kwalifikacyjne, wnioski i wskazania do opieki nad dzieckiem.
- dokumentację zdrowotną,

Ponadto, Placówka prowadzi dokumentację dotyczącą pobytu wychowanków, tj.:

- zeszyt informacyjny do komunikacji kadry,
- zeszyt prowadzonych zajęć opiekuńczo wychowawczych,
- zeszyt raportów nocnych,
- zeszyt kieszonkowego,
- zeszyt posiłków,
- zeszyt wyjść.

Analiza dokumentacji, o której mowa powyżej wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Placówce i jest ona zgodna z zapisami Regulaminu - § 24 *Dokumentacja Placówki* /akta kontroli str. 16-18/. Wymaga jednak dostosowania nazewnictwa zgodnego z zapisami rozporządzenia.

b. planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację 4 dzieci, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 1, 7, 11 i 12 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z zapisami § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka. Wszyscy wychowankowie, których dokumentację poddano analizie posiadali diagnozę, o której mowa w § 14 rozporządzenia. Dokumenty te, w przypadkach tego wymagających były aktualizowane. Diagnozy i ich aktualizacje poddane analizie, zawierały obszerne informacje na temat sytuacji dziecka i jego rodziny oraz elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Ponadto, w uzasadnionych przypadkach, zawierały zalecenia poradni specjalistycznych /akta kontroli str. 140-166/.

▪ opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja

Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, do czego obligują przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wripz. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia, plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy. W wyniku analizy dokumentacji wychowanków, znajdujących się pod poz. nr 1, 7, 11 i 12 w Wykazie dzieci stwierdzono, że plany pomocy dziecku opracowywano także na podstawie dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia. W dokumentacji wychowanków znajdowały się bowiem m.in.:

- odpisy aktów urodzenia dzieci,
- orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce,
- dokumentacja o stanie zdrowia dziecka, w tym karty szczepień,

- dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne,
- opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.

Zgodnie z obowiązującymi zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, w planie pomocy winno się określać cele i działania długoterminowe i krótkoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ponadto przepisy § 15 ust. 3 pkt 2 powyższego aktu prawnego stanowią, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Stwierdzono, że sporządzane dla wychowanków plany pomocy dziecku co do zasady uwzględniały cel główny pracy z dzieckiem, tj. powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do przysposobienia – zgodnie z zapisem § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Ponadto zawierały:

- cele długoterminowe, uwzględniające działania długoterminowe, wskazanie osób realizujących dane działanie, terminy i uwagi o realizacji - w sferze szkolnej, opiekuńczej, rozwojowej, rodzinnej, emocjonalnej, rodzinnej, społecznej, i zdrowotnej,

oraz

- cele krótkoterminowe (składające się na realizację celu długoterminowego) i działania krótkoterminowe, wskazanie osób realizujących dane działanie, terminy i uwagi o realizacji **/akta kontroli str. 167-195/**.

W sporządzaniu planu pomocy dziecku z Wykazu dzieci pod poz. 11 pominięto opracowanie potrzeb dziecka dotyczących celów i działań długoterminowych i krótkoterminowych w sferze szkolnej. Dyrektor Placówki zapytana o przyczynę nie uwzględnienia wszystkich elementów, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia wyjaśniła, że *„Wychowawca bezpośrednio kierujący procesem wychowawczym dziecka sugerował się, że poprzez modyfikację planu podczas posiedzenia Zespołu uwzględni zmianę sytuacji i plan będzie zawierał wszystkie elementy rozporządzenia”/akta kontroli str. 196-197/*. W związku z incydentalnością odstępstwa od przepisów prawa, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia.

Zgodnie z § 15 ust. 3 rozporządzenia w planie pomocy dziecku określa się cele i działania z uwzględnieniem m.in. wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania do usamodzielnienia. Analiza planów pomocy wykazała, iż były one spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania. Działania ujmowane w planach co do zasady były zindywidualizowane, dostosowane do konkretnej sytuacji wychowanka oraz do jego potrzeb.

W kontrolowanej Jednostce przed każdym spotkaniem Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka wychowawcy sporządzali dokument o nazwie *„Ocena rezultatów- miesiąc i dane dziecka”* obejmujący półroczne podsumowanie pracy związanej z realizacją planu **/akta kontroli str. 198-205/**.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o wripz, praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym

i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Poddane analizie plany uwzględniały daty ich sporządzenia oraz podpisy dziecka, wychowawcy, a także odpowiednio asystenta rodziny lub podmiotu realizującego pracę z rodziną. W sytuacji, gdy dziecko ze względu na wiek nie potrafiło się podpisać wychowawca dokonywał odpowiedniej adnotacji o tym fakcie w planie.

W okresie objętym kontrolą modyfikacji planów sporządzano kolejno:

- w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 7 dnia 6 grudnia 2024 r.
- w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 11 dnia 2 września 2021 r. tj. poza okresem objętym kontrolą,
- w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz.1 nie realizowano planu, lecz IPU,
- w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz.12 zostało ono umieszczone w Jednostce r. plan opracowano 1 grudnia 2024 r., zatem modyfikacja planu winna nastąpić 1 czerwca 2025 r.

Analizowana modyfikacja zawierała informacje w jakim zakresie cele i działania wymagają zmiany. Analiza planu dziecka z wykazu pod nr 11 w ocenie kontrolujących budzi wątpliwości w kwestii dotyczącej braku wskazań do modyfikacji. W chwili przybycia do Placówki dziecko miało, jedyna modyfikacja, którą sporządzono miała miejsce w chwili osiągnięcia przez dziecko wieku przedszkolnego. Biorąc pod uwagę fakt, iż dziecko przebywa w Placówce rok przyczyną powyższego może być brak wskazań precyzyjnych terminów realizacji działań założonych w planie. W związku z powyższym zespół kontrolerów poprosił Dyrektora Placówki o wyjaśnienie dotyczące braku wskazania mierzalnych terminów realizacji działań założonych w planach pomocy dziecku. Dyrektor Placówki oświadczyła, iż „*W wielu obszarach funkcjonowania dziecka nie da się przewidzieć konkretnego terminu osiągnięcia założonego celu np. stan emocjonalny, sytuacja zdrowotna, sytuacja szkolna. Nawet działania krótkoterminowe jak zaspokojenie podstawowych potrzeb muszą być realizowane w dłuższej perspektywie. Do weryfikacji działań, metod, narzędzi służy modyfikacja pomocy dziecku. Terminy realizacji działań zostaną uwzględnione w planowaniu celów tak, aby w jak najbardziej efektywny sposób realizować plan pomocy dziecku*”/ **akta kontroli str. 206-207/**. W wyniku analizy dokumentu pod nazwą „*Ocena rezultatów- miesiąc i dane dziecka*” wychowanków z wykazu pod poz. 7 i 11 ustalono, że poza dokonanymi modyfikacjami w ocenie Zespołu nie zaistniały żadne inne potrzeby dokonania modyfikacji planów. Powyższe może wskazywać, że plany opracowywane dla tych dzieci nie są wystarczająco zindywidualizowane i należałoby rozważyć ich uszczegółowienie. Należałoby również przyjąć zasadę odnotowywania w planie informacji o tym, że nie było potrzeby jego modyfikowania. W związku z powyższym kontrolujący udzielili Dyrektorowi pouczenia w instruktażu.

Stwierdzono, że plany pomocy oraz modyfikacja, które poddano analizie, zawierały podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4a ustawy wrispz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy wrispz, jednym z głównych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej jest umożliwianie dziecku kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej. Z pisemnej informacji uzyskanej od Dyrektora Placówki /**akta kontroli str. 208/** wynika, że w Jednostce umożliwia się wychowankom systematyczny kontakt z rodziną i osobami bliskimi, którzy mogą ich odwiedzać w dni robocze oraz w weekendy, co potwierdziły dzieci podczas rozmów. Rodziny zachęcane są do kontaktu z dziećmi i odwiedzania ich

w Placówce nawet codziennie. Decyzje w sprawie urlopowań wychowanków do ich rodzin biologicznych, podejmuje sąd, lub za zgodą Dyrektora Placówki. W każdym analizowanym przypadku w planach pomocy dziecku uwzględniono kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi. Kontakty te potwierdzały m.in. oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem (w których wskazywali, iż zapewnią wychowankowi bezpieczeństwo i odpowiednie warunki podczas urlopowania), korespondencja z sądem oraz wpisy w kartach pobytu.

Realizację działań ujętych w planach pomocy pracownicy Placówki dokumentowali też w dzienniku zajęć oraz zeszytach: dyżurów nocnych, wydawania leków, wyjść wychowanków oraz dokumentacji indywidualnej podopiecznych, prowadzonych przez wychowawców odpowiadających za proces wychowawczy dziecka, dokumentacji pedagoga i psychologa (m.in. kartach udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych, arkuszu badań i obserwacji).

▪ **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Stosownie do § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia dla każdego dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzi się kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa lub pedagoga z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga.

Stwierdzono, iż dla dzieci uczęszczających na zajęcia specjalistyczne, w myśl powyższych przepisów, pedagog oraz psycholog prowadzili obowiązującą dokumentację. Psycholog prowadził *Karty udziału w zajęciach specjalistycznych indywidualnych*, które zawierały datę, przebieg zajęć, uwagi oraz podpis, natomiast pedagog prowadził *Karty pracy z pedagogiem*, które zawierały datę, przebieg zajęć oraz podpis pedagoga **/akta kontroli str. 209-218/**. Ustalono, że nazewnictwo dokumentacji prowadzonej przez pedagoga nie jest zgodne z zapisami rozporządzenia, zatem w ramach bieżącego instruktażu pouczono Dyrektora o konieczności dostosowania nazewnictwa dokumentacji pedagogicznej do brzmienia obowiązującego w przepisach prawa.

Ponadto ustalono, że w myśl § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, w Placówce dla każdego wychowanka, którego dokumentację analizowano, psycholog oraz pedagog prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych **/akta kontroli str. 219-226/**.

Prowadzona przez psychologa i pedagoga dokumentacja uwzględniała działania podejmowane w ramach prowadzonej pracy z podopiecznymi Placówki w zakresie zaspokajania ich potrzeb oraz odzwierciedlała realizację działań Placówki w kontekście potrzeb specjalistycznych.

▪ **prorowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce prowadzi się kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co miesiąc. Stwierdzono, iż w Jednostce, każdemu z dzieci, których dokumentację badano, sporządzano karty pobytu, zawierające elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia. Analiza wpisów w kartach pobytu pod kątem ich terminowości nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, że są one dokonywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Ustalono, że wpisy w *Kartach pobytu wychowanków* (dla dzieci z wykazu pod poz. nr 1,11,12,) **/akta kontroli str. 227-288/** nie zawierały daty ich dokonania, jedynie wskazanie nazwy miesiąca, w którym uzupełniano informacje, przez co trudno ustalić, czy te wpisy dokonywane były terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, czy może w odstępach pięciu do ośmiu tygodni **/akta kontroli str. 289-290/**. Zapytany o przyczynę powyższego, Dyrektor kontrolowanej Jednostki

poinformowała, iż: „Powodem było niedopatrzenie ze strony wychowawcy bezpośredniego”. Kontrolujący przyjęli informację od Dyrektora wskazując jednocześnie w bieżącym instruktażu, aby wychowawcy wykazywali się większą skrupulatnością w prowadzeniu karty pobytu, gdyż jest to dokument, w którym gromadzone są wszystkie informacje dotyczące całokształtu jego sytuacji i funkcjonowania. Dokument ten winien stanowić swoistą „historię” pobytu dziecka w Placówce i być głównym źródłem wiedzy na jego temat. Karta pobytu dziecka powinna być więc prowadzona w sposób jasny, rzetelny i nie budzący wątpliwości, co do daty dokonania wpisu. W powyższym zakresie kontrolujący udzielili stosownego instruktarzu.

Obszary, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia ujmowane były na odrębnych kartach, które zatytułowane były:

- *opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku,*
- *opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem, samowolnego opuszczania placówki,*
- *informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą, do której uczęszcza dziecko oraz jego nauki szkolnej,*
- *opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka,*
- *informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego,*
- *informacje o lekach podawanych dziecku,*
- *informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym,*
- *informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach,*
- *opis współpracy wychowawcy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny,*

Analiza kart pobytu wykazała, że zawierane w nich informacje potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy i były z nimi spójne.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wripsz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wripsz wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia Zespołu odbywały się nie rzadziej niż co pół roku, tj.: 04 czerwca 2024 r., 10 grudnia 2024 r. W przypadku posiedzenie z dnia 10 grudnia 2024 r. termin ten został przekroczony o 6 dni. Zapytana o podanie przyczyny Dyrektor kontrolowanej Jednostki wskazała, że „Bezpośrednim powodem przekroczenia terminu była choroba wychowawcy bezpośredniego, który nie mógł uczestniczyć w posiedzeniu Zespołu we wcześniejszym terminie, dlatego też termin został zmieniony” **/akta kontroli str. 291-292/**. Z uwagi na incydentalny charakter przekroczenia terminu, kontrolujący uznali powyższe wyjaśnienia Dyrektora. Analiza protokołów z posiedzeń Zespołu wykazała, iż dokonywano oceny w każdym z obszarów wskazanych w art. 136 ustawy wripsz **/akta kontroli str. 293-301/**. Ponadto Placówka sporządzała *Wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce*, co jest zgodne z art. 138 ust. 2 ustawy wripsz **/akta kontroli str. 302-303/**.

Zgodnie z art. 4a ustawy wripsz podmioty realizujące zadania wynikające z ww. ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są

obowiązane do jego wysłuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Ustalono, że dokumentacja z posiedzeń Zespołu zawierała dowody potwierdzające wysłuchanie dziecka w myśl art. 4a ustawy wrispz, sporządzane na okoliczność dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka. W stosunku do dziecka, którego wiek i stopień dojrzałości nie wskazywały na możliwość jego wysłuchania wychowawca kierujący jego procesem wychowawczym oświadczał o przyczynie niewysłuchania dziecka **/akta kontroli str. 304-307/**. W związku z powyższym ustalono, że Jednostka realizuje zapis art. 4a ustawy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Nadmienić należy, że nie wszystkie dzieci, z którymi zespół kontrolny przeprowadzał rozmowy stwierdziły, że są zapoznawane z wnioskami Zespołu. Kontrolujący w wyniku analizy dokumentów stwierdzili natomiast, że w aktach osobowych tych wychowanków znajdowały się oświadczenia wskazujące, iż są one zapoznawane z wnioskami Zespołu. W związku z powyższym w ramach dobrych praktyk należałoby przed każdym posiedzeniem Zespołu przypominać dzieciom z jakiego powodu i w jakim celu odbywa się jego wysłuchanie, wyjaśniając jednocześnie co ma na celu dokonywanie okresowej oceny jego sytuacji.

▪ planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zapisy art. 145 ust. 2 ustawy wrispz wskazują, że osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Natomiast stosownie do art. 145 ust. 4 ustawy wrispz osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia (IPU).

Analizie poddano dokumentację pełnoletniej wychowanki (poz. 1 z Wykazu dzieci) **/akta kontroli str. 308-323/**. Ustalono, że badane dokumenty zawierały informacje dotyczące zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, oraz określały sposób działania w zakresie uzyskania wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez wychowanków zatrudnienia, co było zgodne z art. 145 ust. 1 i ust 4 ustawy wrispz. Ustalono ponadto, iż wskazanie osoby, która podejmie się funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz uzyskanie zgody tej osoby na pełnienie tej funkcji zostało sporządzone zgodnie z terminem wskazanym w art. 145 ust. 2 ustawy wrispz. W dokumentacji znajdowała się kserokopia IPU, który zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy wrispz został przekazany do zatwierdzenia kierownikowi powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie i usamodzielnienie. IPU został opracowany co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności i był modyfikowany.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniach 12, 13, 14 lutego 2025 r. rozmowy z 8 wychowanków. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmowy z 4 wychowanków). W przypadku wychowanki odstąpiono od standaryzowanych pytań. Zmodyfikowano je odpowiednio do poziomu rozumienia dziecka. Również w stosunku 2 wychowanków rozmowy dostosowano do ich wieku. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 324-330**.

Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć wskazali, iż w rozwiązywaniu ich problemów w podejmowaniu działań, mogą liczyć na pomoc wszystkich wychowawców, psychologa i pedagoga. Wszyscy stwierdzili też, że ich potrzeby są zaspokajane, mają wszystko czego potrzebują, tj. odpowiednie ubranie, które sami wybierają, obuwie, kosmetyki, artykuły potrzebne do szkoły, mają dostęp do artykułów spożywczych. 5 wychowanków wskazało, że w Placówce czują się bezpiecznie, a opiekę zapewnianą im w Placówce oceniali pozytywnie. Dwoje z dzieci powiedziało, że *nie czuje się w bezpiecznie*. Jedno dziecko powiedziało, że[*tu wskazano stanowisko pracownika*]”. Natomiast drugie dziecko powiedziało, że „..... [*tu wskazano stanowisko pracownika*], stwierdziło również, że „.....”. Dziecko powiedziało także, że „.....” oraz, że ten sam wychowawca „.....”. Z uwagi na sygnały zgłaszane przez dzieci zespół kontrolerów zwrócił się z zapytaniem do Dyrektora Jednostki o wyjaśnienie powyższych kwestii. Dyrektor poinformował, że: „*W związku z wymienionym zarzutem informuję, że codzienna praca opiekuńcza – wychowawcza może wywoływać napięcia w relacjach z wychowankami i w konsekwencji spowodować niezrozumienie intencji opiekunów przez wychowanków. Jako osoba zarządzająca, ale również wychowawca nie przypominam sobie sytuacji, abym jakiegokolwiek wychowanka niewłaściwie potraktowała*” /akta kontroli str. 331/. Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora, z uwagi na fakt, iż żadne z pozostałych dzieci rozmawiających z kontrolującymi nie zgłosiło podobnych uwag.

W celu wyjaśnienia pozostałych sygnałów dotyczących min. szarpania dzieci przez wychowawców, zespół kontrolerów przeprowadził rozmowy z trojgiem wychowawców, z których zostały sporządzone protokoły stanowiące **akta kontroli str. 332-334**. Pedagog wyjaśniła, że rozmawiała z wychowawcą, którego zarzut dotyczy. Sytuacje te były określane przez wychowawcę jako żarty i zabawa, dziecko wcześniej samo o tych sytuacjach mówiło w sposób żartobliwy. Poinformowała również, że dziecko wcześniej nie zgłaszało sygnałów dotyczących Opisała także sytuację zdrowotną dziecka informując, że „(...) *szukamy rozwiązania i przyczyn złego samopoczucia* (tu wskazano imię dziecka z Wykazu dzieci poz.7), *która często zgłasza różnego rodzaju dolegliwości*”. Wychowawca z Wykazu kadry pod poz. 5 wyjaśnił iż,

.....”. Wychowawca, z Wykazu kadry pod poz. 4 któremu zarzucono szarpanie i nagrywanie dziecka bez zgody wyjaśnił, iż „..... *pełniłam dyżur w godzinach* wychowanka (tu wskazano imię dziecka z Wykazu dzieci poz.7) *około godziny 10.00 przejawiała zachowania agresywne w stosunku do innych dzieci oraz w późniejszym czasie autoagresję*..... (tu wskazano imię dziecka z Wykazu dzieci poz.7) Ze zdarzenia została sporządzona odrębna notatka służbowa”. W związku z zaistniałą sytuacją zespół kontrolerów zbadał sporządzoną w Jednostce dokumentację dotyczącą opisanych powyżej sytuacji/**akta kontroli str. 335-344**/. Ustalono, że sytuacja opisana przez wychowawcę miała udokumentowany przebieg w dokumentach Jednostki. Z analizy dokumentów wynika również, że świadkiem zdarzenia była psycholog zatrudniona w Jednostce, która służyła wsparciem wychowawcy jak i dzieciom, które były uczestnikami zdarzenia. Ostatecznie dziecko Działania wychowawcy, w tym spowodowane koniecznością zabezpieczenia i odizolowania młodszych dzieci od agresywnej wychowanki. W związku z

powyższym rekomenduje się rozważenie możliwości organizacji dla kadry Placówki zajęć podnoszących ich kompetencje wychowawcze oraz przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu, a także zajęć wspierających wychowankom w celu zaspokojenia ich potrzeb emocjonalnych na najwyższym poziomie.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, oraz czy zapoznawani są z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. 4 wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, jedno dziecko powiedziało, że „*kiedyś słyszałam, ale teraz nie*”. W stosunku do 2 dzieci ze względu na wiek odstąpiono od zadawania w/w pytania. Z uwagi na powyższe, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im kwestie dotyczące planów pomocy.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 11 lutego 2025 r. zespół kontrolny przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządzono protokół, stanowiący **akta kontroli str. 335-336**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka znajduje się na pierwszym piętrze budynku zlokalizowanego **w Pacóftowie przy ul. Skrajnej 1** i składa się z:

- 8 pokoi mieszkalnych 2-osobowych - zamieszkałych przez 11 dzieci,
- 1 pokoju mieszkalnego z aneksem kuchennym i łazienką 2-osobowego – zamieszkałego przez 1 osobę,
- salonu stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażonego w sofę, stół z krzesłami, komody, telewizor, fotel, oraz miejsce do nauki,
- kuchni okazjonalnej, która znajduje się przy salonie (wyposażonej w meble oraz podstawowy sprzęt AGD oraz wyspę z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania suchej żywności, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,
- kuchni codziennej (wyposażonej w meble, podstawowy sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,
- spiżarni, w której znajduje się lodówka oraz szafki do przechowywania suchej żywności,
- 2 łazienek, w których znajdują się odpowiednio: 2 prysznice, 2 umywalki, a także 2 toalety oraz 2 prysznice, 2 umywalki i 1 toaleta - obie łazienki umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- pralni, w której znajdują się 2 pralki i suszarka do ubrań,
- gabinetu specjalistów: psychologa i pedagoga,
- pokoju wychowawców, w którym znajdują się szafy zamykane na klucz, szafka z lekami zamykana na klucz, wc,
- pokoju do zabaw i wypoczynku, w którym znajduje się projektor, poduchy, kanapa, zabawki, stół do gry,
- gabinetu pracownika socjalnego i księgowej,
- gabinetu Dyrektora.

Do dyspozycji dzieci jest boisko do gry w koszykówkę, piłkę nożną i siatkówkę znajdujące się na terenie Placówki. W obrębie Placówki znajduje się także wiata wypoczynkowa, grill murowany oraz sad.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie, (w tym przebywający na co dzień w placówkach,

o których mowa w art. 95 ust. 3a ustawy wrispz (wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków) mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia są właściwie oświetlone a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia.

7. Uwagi i wnioski

Placówka, poza stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, co do zasady realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Ustalono, iż indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona jest w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali zasadniczo działania mające na celu realizację planów pomocy dzieci oraz przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia.

8. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Niezwłocznie podjąć działania zmierzające założenia konta użytkownika instytucjonalnego w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.**
- 2. Do pracy z dziećmi w Placówce zatrudniać wyłącznie osoby po sprawdzeniu i potwierdzeniu przed nawiązaniem z nimi stosunku pracy, że nie figurują one w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, do czego obliguje art. 7b ust.2 ustawy wrispz.**
- 3. Niezwłocznie dokonać wyrównania kieszonkowego tym wychowankom, którzy po 1 czerwca 2024 r. otrzymali je w kwocie niższej niż określone przepisami prawa.**
- 4. Wzmocnić nadzór Dyrektora nad sposobem i jakością wykonywania przez pracowników zadań związanych z opieką i wychowaniem.**
- 5. Wdrożyć informacje i pouczenia przekazane w formie instruktażu w bieżącą pracę Jednostki.**

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Adrian Żemis

DYREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej

Iwona Gnidzińska - główny specjalista

Iwona Czmochowska – główny specjalista